

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУРСОВА РОБОТА II

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність А2 Дошкільна освіта

Галузь знань А ОСВІТА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Курсова робота II
Викладач (-і)	Мацук Людмила Олександрівна - кандидат педагогічних наук, професор; Лазарович Надія Богданівна - кандидат педагогічних наук, доцент; Марчій-Дмитраш Тамара Михайлівна - кандидат педагогічних наук, доцент; Захарасевич Наталія Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент. Кравець Надія Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	050 677 16 47 098 951 98 82 097 763 57 67 068 424 30 04 066 025 61 01
E-mail викладача	liudmila.matsuk@pnu.edu.ua nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua tamara.marchii@pnu.edu.ua nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua kravets.nadiia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредит ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (Meet, ZOOM, e-mail) і офлайн

2. Анотація до курсової роботи

Курсова робота є самостійним науковим дослідженням, яке виконують студенти в процесі оволодіння компетентностями, необхідними для роботи вихователя ЗДО. Цей силабус розроблено для організації науково-дослідної діяльності студентів із написання курсової роботи, сфокусованої на актуальних проблемах фахових методик дошкільної освіти. Головна мета – сформулювати у здобувачів освіти навички глибокого аналізу педагогічних інновацій та традиційних підходів до організації освітнього процесу в ЗДО. Робота передбачає вибір конкретної методичної проблеми, проведення емпіричного дослідження та розробку оригінальних методичних рекомендацій для підвищення якості освітньої діяльності. Успішне виконання курсової роботи демонструє здатність здобувача освіти до критичного осмислення та практичного впровадження науково обґрунтованих методичних рішень.

Відповідно до освітньої програми та навчального плану курсова робота для здобувачів спеціальності А2 Дошкільна освіта проводиться у 7 семестрі і охоплює

3 кредити (90 годин) і спрямована на закріплення теоретичних знань, здобутих під час вивчення фахових методик дошкільної освіти.

3. Мета і цілі написання курсової роботи

Метою написання курсової роботи є поглиблення теоретичних знань та формування практичних компетентностей у сфері фахових методик дошкільної освіти, а також розвиток навичок самостійного науково-методичного дослідження, спрямованого на пошук шляхів оптимізації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти (ЗДО).

Основними цілями написання курсової роботи є:

1. Здійснити критичний аналіз та систематизацію науково-методичної літератури для визначення сучасного стану досліджуваної проблеми в обраній методиці (наприклад, лінгводидактиці, логіко-математичного розвитку тощо).
2. Сформулювати науковий апарат дослідження (об'єкт, предмет, гіпотезу, завдання) відповідно до специфіки обраної фахової методики.
3. Адаптувати діагностичний інструментарій та провести емпіричне дослідження для виявлення рівня сформованості відповідних знань, умінь та навичок у дітей дошкільного віку.
4. Обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання конкретних педагогічних умов, методів, прийомів чи засобів у межах досліджуваної методики.
5. Створити та обґрунтувати практичні рекомендації або методичні розробки для педагогів ЗДО з метою вдосконалення освітньої діяльності за обраним напрямом.
6. Чітко та логічно узагальнити отримані результати, сформулювати аргументовані висновки та визначити перспективи подальшого дослідження проблеми.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (за стандартом вищої освіти України):

- КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові компетентності) (за стандартом вищої освіти України):

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами. КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПРН-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПРН-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-04 Розуміти і визначати особливості провідної - ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПРН-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-14 Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПРН-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етикоестетичні цінності.

ПРН-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісної соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природоекологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

Загальні компетентності (за професійним стандартом):

ЗК.01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження б національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК.05 Здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; здатність до керування власним життям і

кар'єрою, планувати й управляти культурними та соціальними проектами, критично мислити (підприємницька компетентність).

ЗК.06 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (етична компетентність).

Професійні компетентності (за професійним стандартом):

А Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу

A2 – Організаційна

A2.2. Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти

A2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) та інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

A3. Оцінювально-аналітична

A3.1. Здатність здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності для адаптації та коригування освітнього процесу відповідно до можливостей та потреб здобувачів освіти

A3.2. Здатність аналізувати рівень сформованості компетентностей відповідно до державного стандарту

A.4. Предметно-методична

A4.1. Здатність формувати у здобувачів освіти ключові компетентності та спільні уміння відповідно до державного стандарту

Б. Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища

B1 – Здоров'язбережувальна

B1.1. Здатність організовувати фізично безпечне освітнє середовище

B2 – Проектувальна

B2.1. Здатність організовувати та проектувати освітні осередки за принципами універсального дизайну та розумного пристосування

В. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

B2 – Педагогічне партнерство

B2.1. Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

B.2.2. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах

B2.3. Здатність до командної взаємодії

Г. Професійний розвиток та самовдосконалення

G1 - Здатність до навчання впродовж життя

G1.2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту

G2 – Інформаційно-комунікаційна

G2.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі

G2.2. Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності

5. Організація і зміст курсової роботи

Обсяг навчальної дисципліни

Вид роботи		Загальна кількість годин	
Курсова робота II		90 год.	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
7	A2 Дошкільна освіта	четвертий	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Вид роботи			год.
ЗМ 1. Підготовчий етап (визначення мети, завдань, структури і методів дослідження; - здійснення пошуку теоретичної й емпіричної інформації (складання списку використаних джерел, робота з літературою, виписки, тези, конспектування важливого і цікавого матеріалу, розробка програми й інструментарію дослідження) та визначення її обсягу; - систематизація відібраних матеріалів, їх вивчення й підготовка короткої історії виявлення й вивчення проблеми дослідження.			20 год.
ЗМ 2. Робота над теоретичною частиною дослідження (складання плану курсової роботи; написання чернеткового варіанту теоретичної частини роботи, висловлення власної думки із визначених питань)			20 год.
ЗМ 3. Проведення емпіричного дослідження курсової роботи (визначення етапів проведення експерименту, кількість дітей, вихователів і батьків, які будуть брати участь у експериментальному дослідженні, добір емпіричних методів, опис діагностичних методик; реалізація експерименту відповідно до визначеного плану; опис результатів дослідження; укладення методичних рекомендацій; Підготовка курсової роботи до перевірки на плагіат та до захисту.			30 год.
ЗМ 4. Захист курсової роботи (відбувається у встановлений кафедрою термін у присутності комісії і здобувачів вищої освіти)			20 год.
ЗАГ:			90 год.
6. Система оцінювання курсової роботи			
Загальна система оцінювання курсової роботи	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. Оцінка «Відмінно» (90-100 балів) присуджується за курсову роботу, яка підготовлена на високому науковому та методологічному рівні. Тема та мета дослідження мають бути розкриті в повному обсязі, відображаючи глибинне розуміння предмета. Робота повинна відповідати усім		

встановленим вимогам щодо її виконання, структури та оформлення. Необхідна присутність оригінальних елементів наукового аналізу, що свідчить про здатність здобувача освіти до критичної оцінки та синтезу інформації. Результати дослідження та висновки мають бути чітко сформульовані, логічно взаємопов'язані із поставленими завданнями та науково аргументовані. Оформлення роботи повинно бути відповідати усім нормативним вимогам. Доповідь на захисті має бути логічно структурована, змістовна, відображати ключові положення курсової роботи та виголошуватися вільно.

Оцінка «Добре» (70-89 балів) виставляється за курсову роботу, що в цілому відповідає науковим вимогам, але містить певні недоліки. Тема дослідження розкрита, проте спостерігаються незначні недоліки у висвітленні теоретичних або практичних аспектів. Аналіз літературних джерел здійснений, але може бути поверховим або недостатньо глибоким у порівнянні з вимогами до повного наукового огляду. Результати дослідження та висновки сформульовані, але потребують більшої чіткості та глибшої аргументації. Робота загалом оформлена відповідно до чинних вимог, однак містить окремі помилки (технічні, стилістичні огріхи, несуттєві неточності у посиланнях). Доповідь на захисті є логічною, але не завжди відображає всі ключові змістові акценти або деталі курсової роботи.

Оцінка «Задовільно» (50-69 балів) виставляється за курсову роботу, яка має низку недоліків, проте демонструє базове розуміння теми та наявність мінімального рівня самостійної роботи. Тема дослідження розкрита неповною мірою або містить суттєві прогалини у висвітленні ключових питань теоретичної чи практичної частини. Аналіз наукових джерел є фрагментарним, недостатньо систематизованим та не завжди коректно відображає сучасний стан досліджуваної проблеми. Наявні порушення логіки викладу матеріалу, висновки часто є декларативними та не завжди чітко корелюють із завданнями дослідження. Емпірична частина є поверхневою або ілюструє недостатнє володіння методикою педагогічного дослідження. В оформленні роботи присутні численні помилки (бібліографічні, стилістичні, технічні), що знижують загальну академічну якість.

Оцінка «Незадовільно» (0-49 балів) виставляється у випадку, коли курсова робота не відповідає базовим

	<p>вимогам і не може бути допущена до захисту або успішно захищена. Тема дослідження не розкрита або розкрита лише фрагментарно, що свідчить про відсутність базових знань з обраної проблематики. Робота є компілятивною, містить значні запозичення без належного оформлення (плагіат) або має критичні помилки в розумінні ключових педагогічних категорій. Мета і завдання роботи не відповідають її змісту, структурні елементи роботи відсутні або сформульовані невірно, що унеможливило проведення наукового дослідження. Емпірична частина або відсутня, або проведена з грубими порушеннями методології дослідження, що робить отримані результати недостовірними. Робота не відповідає більшості вимог щодо оформлення, структури та обсягу. (Див.: Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника https://surl.li/sehlg1)</p> <p>Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів</p>
<p>Вимоги до написання курсової роботи</p>	<p>Структура курсової роботи повинна містити такі складові:</p> <ul style="list-style-type: none"> - титульний аркуш; - зміст; - вступ; - основна частина, яка складається з двох розділів та висновків до них; - висновки; - список використаних джерел; - додатки. <p>Обсяг курсової роботи повинен становити 30-35 сторінок друкованого тексту без урахування списку використаних джерел та додатків. Рекомендований шрифт – Times New Roman 14 текстового редактора Word з міжрядковим інтервалом 1,5 на аркуші формату А4 з полями відповідно: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє й нижнє – по 20 мм. Абзацний відступ – 1,25 мм.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Завершення написання курсової роботи, перевірка на плагіат, підготовка курсової роботи до захисту.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю – екзамен. Захист курсової роботи (відбувається у встановлений кафедрою термін у присутності комісії і здобувачів вищої освіти)</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	

Академічна доброчесність. Написання курсової роботи та взаємодія викладача із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

(<https://surl.li/ysmhoa>)

8. Рекомендована література

1. Курсова робота [Методичні рекомендації для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності: 012 Дошкільна освіта] / Уклад. Л.О.Мацук. Івано-Франківськ, 2022. 42 с. <https://kttmdiso.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/80/2024/10/metodychka-kursovi-1.pdf>
2. Лисенко Н.В., Лисенко О.М., Незамай М.І. Організація науково – дослідної діяльності студентів у контексті вивчення фахових дисциплін: структурно - змістовий аналіз. Інноваційна педагогіка. Вип.69.Том 1. 2024. С.224-228. DOI: <http://innovpedagogy.od.ua/archives/2024/69/part1/45.pdf>
3. Мацук Л.О. Технологія написання курсових робіт з педагогіки дошкільної, психології дітей раннього і дошкільного віку та фахових методик дошкільної освіти. Івано-Франківськ, 2025. 28 с. <https://kttmdiso.cnu.edu.ua>
4. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного оформлення списків літератури відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 / авт.- упоряд. Р. О. Дзумедзей, І. Я. Стрихар, Н. Г. Мазур. Івано-Франківськ, 2017. 7 с.
5. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-уклад.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редкол.: В. Пашкова, О. Воскобойнікова Гузева, Я. Сошинська, О. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 75 с.
6. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/dzugk>
7. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/dhrfb>
8. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/dhrfg>
9. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

10. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
11. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
12. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
13. Проєкт «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) / Американські Ради з міжнародної освіти. URL: <https://academiq.org.ua>
14. Проєкт Закону України «Про академічну доброчесність». 2020. URL: <http://surl.li/qkbq>

Викладачі:

кандидат педагогічних наук, професор

Людмила МАЦУК

кандидат педагогічних наук, доцент

Надія ЛАЗАРОВИЧ

кандидат педагогічних наук, доцент

Тамара МАРЧІЙ-ДМИТРАШ

кандидат педагогічних наук, доцент

Наталія ЗАХАРАСЕВИЧ

кандидат педагогічних наук, доцент

Надія КРАВЕЦЬ